

Návrh ministrov

spolkovej vlády

Pätnáste nariadenie o zákone o bezpečnosti výrobkov

(Nariadenie, ktorým sa zakazuje dovoz, uvádzanie na trh a sprístupňovanie lampiónov na trhu – 15. ProdSV)

A. Problém a cieľ

Nariadenie sa vzťahuje na lietajúce lampióny podobné balónom bez posádky, ktoré produkujú horúci vzduch prostredníctvom otvoreného ohňa a lietajú voľne a nekontrolovane. V dôsledku toho predstavujú značné riziko pre ľudské telo a život, ako aj pre zvieratá, rastliny a hmotný majetok značnej hodnoty.

Tieto lietajúce svietidlá sú komerčne označované ako lampióny želaní, nebeské lampióny alebo balóny štastia. V ďalšom texte sa označujú ako lampióny. V podstate pozostávajú z obráteného vrečka vyrobeného z ľahkého materiálu (napríklad tissue papiera), kruhu (z dreva alebo kovu), ktorý vytvára spodný otvor, a horáka (napríklad so suchým alkoholom ako palivom) pripevneného k stredu kruhu. Po zapálení lampióny nekontrolovateľne stúpajú, pretože sa nedajú ovládať. Niekedy sa dostanú do výšky až 500 metrov a v závislosti od sily vetra sa môžu dostať až niekoľko kilometrov od východiskového bodu. Čas horenia je 5 až 20 minút. Lampióny sú k dispozícii v rôznych veľkostiach. Najväčšie exempláre majú rozmery do dvoch metrov na výšku a jeden meter v priemere. Keď sa množstvo paliva vyčerpá, lampión klesne na zem. Môže sa stať, že lampión stále horí (BR-Drs. 816/09, strana 21).

Vzhľadom na tieto nebezpečenstvá, ktoré môžu lampióny prinášať, Výbor pre petície nemeckého Spolkového snemu (Pet 1-19-09-712-029156; BT-Drs. 19/24705; BT-Drs. 20/2200, s. 41) schválil petíciu, ktorej cieľom je zakázať aj uvádzanie lampiónov na trh. Petícia bola vyvolaná požiarom v zoologickej záhrade Krefeld, pri ktorom zahynulo viac ako 50 zvierat. Hoci spolkové štáty od roku 2009 prijali zákaz používania lampiónov v súlade s právnymi predpismi na predchádzanie nebezpečenstvu, Spolková vláda považuje za potrebné zakázať uvádzanie na trh a poskytovanie lampiónov na vztlak s otvoreným zdrojom ohňa a bez možnosti kontroly. Zatiaľ je možné lampióny jednoducho kúpiť v online obchodoch. Zákaz používania často nie je komplexne zdôraznený zo strany obchodníkov v čase nákupu. Koncoví používatelia navyše často predpokladajú, že ak je nákup povolený, je povolené aj používanie. V tak husto osídlenej krajine, akou je Spolková republika Nemecko, predstavujú tieto lampióny značné potenciálne nebezpečenstvo vo forme požiarov a prekážok leteckej dopravy v blízkosti zeme.

Nemecký Spolkový snem schválil odporúčanie uznesenia Výboru pre petície (pozri poradové číslo 1 všeobecného prehľadu 705 – dokument 19/24705; Zápisnica z plenárnej schôdze 19/199, s. 27072). Táto petícia bola zaslaná spolkovej vláde a štátnym parlamentom, aby preskúmali vykonávanie petície a hľadali spôsoby, ako situáciu napraviť.

B. Riešenie

Na základe zákona o bezpečnosti výrobkov sa vydáva nariadenie, ktorým sa zakazuje uvádzanie lampiónov do Nemecka, ich uvádzanie na trh v Nemecku a ich sprístupňovanie na nemeckom trhu. Predchádzajúca protichodná právna situácia zákonného ustanovenia a nadobudnutia na jednej strane a nezákonného používania na strane druhej je teda odstránená. Tým sa zabráni značným rizikám pre telo a život ľudí, zvierat a rastlín, ako aj pre hmotný majetok značnej hodnoty.

C. Alternatívy

Žiadne.

D. Rozpočtové výdavky bez nákladov na dodržiavanie predpisov

V dôsledku vykonávania nariadenia nevznikajú žiadne náklady pre spolkovú vládu, štátne vlády a obce.

E. Náklady na dodržiavanie predpisov

E.1 Náklady na dodržiavanie predpisov pre občanov

Pre občanov sa nevytvára, ani nemení, ani nezrušuje žiadna záťaž súvisiaca s dodržiavaním predpisov.

E.2 Náklady na dodržiavanie predpisov pre podniky

Podnikom nevznikajú žiadne náklady na dodržiavanie predpisov.

Z toho byrokratické náklady vyplývajúce z informačných povinností

Z týchto povinností v oblasti poskytovania informácií nevyplyvajú žiadne administratívne náklady.

E.3 Náklady na dodržiavanie predpisov pre orgány

Vládnym agentúram nevzniknú žiadne náklady na dodržiavanie predpisov. Na to sa vzťahuje § 25 ods. 2 zákona o bezpečnosti výrobkov.

F. Ďalšie náklady

Neočakáva sa žiadny vplyv na jednotkové ceny alebo úrovne cien, najmä na úroveň spotrebiteľských cien.

Ministerský návrh spolkovvej vlády

15. Nariadenie o zákone o bezpečnosti výrobkov

(Nariadenie, ktorým sa zakazuje dovoz, uvádzanie na trh a sprístupňovanie lampiónov na trhu – 15. ProdSV)

Z ...

Na základe § 8 ods. 2 zákona o bezpečnosti výrobkov z 27. júla 2021 (Spolkový zákon č. I, s. 3146, 3147) spolková vláda stanovuje:

§ 1

Rozsah pôsobnosti

Týmto nariadením sa ustanovuje zákaz dovozu, uvádzania na trh a sprístupňovania lampiónov na nemeckom trhu.

§ 2

Vymedzenie pojmov

(1) Lampión je na účely tohto nariadenia bezpilotný lietajúci lampión podobný balónu,

1. v ktorom vzniká vztlak prostredníctvom otvoreného zdroja ohňa a
2. ktorý lieta voľne a bez možnosti kontroly.

Palivo použité ako zdroj ohňa na ohrievanie môže byť tuhé, kvapalné alebo plynné.

(2) Ďalšie označenia lampiónu, ako sú lampióny želaní alebo balóny pre šťastie, nemajú vplyv na § 3 tohto nariadenia.

§ 3

Zákaz dovozu, uvádzania na trh a sprístupňovania na trhu

(3) Dovoz, uvádzanie na trh a sprístupňovanie lampiónov na nemeckom trhu je zakázané.

(4) Ak sa lampión ponúka na predaj online alebo prostredníctvom akejkoľvek inej formy predaja na diaľku, lampión sa považuje za sprístupnený na nemeckom trhu, ak je ponuka určená koncovým používateľom. Ponuka predaja sa považuje za adresovanú koncovým užívateľom, ak príslušný hospodársky subjekt akýmkoľvek spôsobom smeruje svoje činnosti týkajúce sa uvádzania lampiónov na trh alebo ich sprístupňovania na Spolkovú republiku Nemecko.

§ 4

Správne delikty a trestné činy

(5) Správneho deliktu v zmysle § 28 ods. 1 bodu 7 písm. a) zákona o bezpečnosti výrobkov sa dopustí každý, kto úmyselne alebo z nedbanlivosti dováža, umiestňuje na trh alebo sprístupňuje na trhu lampión v rozpore s § 3 ods. 1.

(6) Každý, kto opakovane opakuje úmyselný čin uvedený v pododdiely 1 alebo ohrozuje život alebo zdravie inej osoby alebo cudzieho majetku významnej hodnoty prostredníctvom takéhoto úmyselného konania, podlieha trestnému stíhaniu podľa § 29 zákona o bezpečnosti výrobkov.

§ 5

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho vyhlásení.

Schválené Spolkovou radou.

Vysvetlivky

A. Všeobecná časť

I. Cieľ a potreba predpisov

Lampióny predstavujú pri používaní vysoké riziko. Pri štarte hrozí riziko požiaru v dôsledku vznietenia lampiónu, takže môže dôjsť k ohrozeniu okolostojacich osôb. Môže sa vznietiť vo vzduchu a počas horenia sa zrútiť. Iné nebezpečenstvo požiaru môže byť spôsobené prepadnutím do stavu bežného horenia v dôsledku straty vztaku (napr. v dôsledku netesného obalu balóna), nárazom do prekážky (napr. stromy, budovy; v tejto súvislosti: Vyšší krajský súd Frankfurt a.M., rozsudok z 24.7.2015 – 24 U 108/14; Vyšší krajský súd Saarbrücken, rozsudok z 25. 11. 2015 – 1 U 437/12; Vyšší krajský súd Koblenz, rozsudok z 15.10.2015 – 6 U 923/14) alebo spôsobený tlejúcimi zvyškami po „bežnom“ pristátí (pozri: Jörg Teumer/Sina Stamm, lietajúci podpaľáči – riziká zodpovednosti pri používaní „lampiónov“, VersR 2009, 1036; v súvislosti s nehodami pozri: Správny súd Düsseldorf, rozsudok z 5.3.2009 – 6 K 5937/07. BVerwG [Spolkový správny súd] vo svojom rozsudku z 25. októbra 2017 (spis č. 6 C 44/16) objasnil, že čím je v prípade lietajúcich svetiel podobných balónom významnejšie ohrozený právny majetok a čím je vyššia hrozba škody v prípade škody, tým sú nižšie požiadavky na skutočné zistenia v rámci abstraktnej prognózy rizika. V každom prípade by typické riziko vzniku škody muselo výrazne prekročiť všeobecné ohrozenie života. Lampióny predstavujú významné riziko požiaru, ktoré presahuje všeobecné ohrozenie života, a to z dôvodu konštrukcie lampiónov a použitých materiálov. Na jednej strane je zdroj ohňa otvorený, na druhej strane neexistujú žiadne preventívne opatrenia proti šíreniu ohňa na horľavé predmety. Preto je riziko vzniku požiaru vysoké, keď lampióny s otvoreným zdrojom ohňa zasiahnu horľavé predmety. Riziko požiaru nemožno riadiť, keďže nie je možné spoľahlivo predvídať smer letu. Lampióny nemožno riadiť, takže úhybné manévry nie sú možné. Po vzlietnutí sú úplne vystavené vetru a poveternostným vplyvom. Trvanie letu, výška a trasa závisia v rozhodujúcej miere od veterných podmienok. Smer letu je nepredvídateľný, najmä preto, že tieto lietajúce objekty podobné balónom môžu vystúpiť až do výšky 500 metrov a letieť až 20 minút (BR-Drs. 816/09, strana 21). V prípade požiaru sa oheň často dokáže nerušene rozšíriť, pretože lampióny sa v záujme dosiahnutia požadovaného svetelného efektu vypúšťajú večer a v noci a potom ohrozujú ľudí, zvieratá a významný hmotný majetok v čase, keď ľudia spia alebo keď sa v pracovných a obchodných priestoroch a iných zariadeniach nenachádzajú ľudia.

Môže dôjsť aj k narušeniu leteckej dopravy v blízkosti zeme alebo k podráždeniu motoristov a iných účastníkov cestnej premávky. § 19 ods. 1 bod 2 písm. b) nariadenia o leteckej doprave slúži aj na odvrátenie nebezpečenstiev pre leteckú dopravu v blízkosti zeme, na základe čoho podlieha vypúšťanie lampiónov v blízkosti letiska povoleniu.

(v súvislosti s časťou o letovej prevádzke pozri: „Infoblatt Skylaternen“ o nemeckom riadení letovej prevádzky:

https://ais.dfs.de/pilotservice/bnl/leisure/skylantern/pdf/infoblatt_fluglaternen_de.pdf a časté otázky o balónoch a lampiónoch).

Samozrejme existuje mimoriadne vysoké riziko, keď sa lampióny používajú v suchom počasí alebo po dlhých obdobiach horúčav (riziko lesného požiaru). Okrem toho sa masové štarty konali znova a znova. Pri pyrotechnických výrobkoch sa zvyčajne pozoruje nesprávne smerovanie rakety a tiež jej pád. Keďže bezpilotné rakety podobné balónom majú oveľa širší dosah, v tomto prípade to nie je možné.

Všeobecné nebezpečenstvo, ktoré predstavujú lampióny, dokazuje veľký počet známych prípadov poškodenia, naposledy požiar v zoologickej záhrade v Krefelde na prelome rokov 2019/2020. Zabitých bolo viac ako 50 opíc, kaloňov a vtákov.

K úmrtiu došlo aj na Turíce v nedeľu 2009; škody spôsobené požiarom boli zvyčajne vážne.

Napriek zákazu používania vo všetkých spolkových štátoch došlo v Krefeldskej ZOO na Silvestra 2019 k prudkému požiaru. Takýmto udalostiam sa má zabrániť zákazom uvádzania lampiónov na trh a ich sprístupňovania.

II. Hlavný obsah návrhu

Dovoz, uvádzanie na trh a sprístupňovanie bezpilotných lampiónov podobných balónom na nemeckom trhu je zakázaný, čo zabraňuje významným rizikám pre telo a život ľudí a zvierat.

III. Alternatívy

Žiadne.

IV. Regulačná právomoc

Právomoc nariadenia vyplýva z § 8 ods. 2 zákona o bezpečnosti výrobkov.

V. Zlučiteľnosť s právom Európskej únie a medzinárodnými zmluvami

Toto nariadenie je zlučiteľné so zákonmi Európskej únie. Nariadením sa zakazuje dovoz, uvádzanie na trh a sprístupňovanie lietajúcich svetiel a osvetľovacích zariadení podobných balónom a bolo oznámené ako technický predpis týkajúci sa výrobku podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 17.9.2015, s. 1). Nariadenie je zlučiteľné s medzinárodnými zmluvami, ktoré uzavrela Spolková republika Nemecko.

VI. Dôsledky právnych predpisov

1. Právne a administratívne zjednodušenie

V nariadení sa nestanovuje žiadne legislatívne ani administratívne zjednodušenie.

2. Aspekty udržateľnosti

Nariadenie nemá vplyv na aspekty udržateľnosti.

3. Rozpočtové výdavky bez nákladov na dodržiavanie predpisov

Žiadne.

4. Náklady na dodržiavanie predpisov

4.1 Náklady na dodržiavanie predpisov pre občanov

Pre občanov nevznikajú žiadne náklady na dodržanie týchto predpisov.

4.2 Náklady na dodržiavanie predpisov pre hospodárstvo

Podnikom nevznikajú žiadne náklady na dodržiavanie predpisov.

4.3 Náklady na dodržiavanie predpisov pre orgány

Spolková vláda, spolkové štáty a obce nemajú žiadne náklady na dodržiavanie predpisov. Na to sa už vzťahuje § 25 ods. 2 zákona o bezpečnosti výrobkov.

5. Ďalšie náklady

Neočakávajú sa žiadne vplyvy na cenové úrovne ani na úrovne spotrebiteľských cien.

6. Ďalšie dôsledky právnych predpisov

Pravidlá nemajú žiadny účinok na spotrebiteľov. Nebude existovať žiadny rodový a demografický vplyv ani vplyv na zachovanie a podporu rovnakých životných podmienok.

VII. Lehota; Hodnotenie

Časový limit alebo hodnotenie tohto nariadenia sa nepredpokladá, keďže vysokému riziku voľne lietajúcich lampiónov s otvoreným zdrojom ohňa nemožno v budúcnosti čeliť iným spôsobom ako prostredníctvom zákazu.

B. Špecifická časť

K § 1 (Rozsah pôsobnosti)

V tomto ustanovení sa vymedzuje rozsah pôsobnosti.

K § 2 (Vymedzenie pojmov)

K odseku 1

Opis tvaru lampiónov ako „podobných balónu“ zahŕňa aj iné geometrické tvary vonkajšieho obalu lampiónov. Pokiaľ sa napríklad ako dekoratívny predmet používa lampión s možnosťou ovládania (napríklad šnúra), musí sa zabezpečiť, aby táto možnosť ovládania bola odolná proti roztrhnutiu a ohňovzdorná, aby sa zabránilo strate kontroly. Ovládací prvok musí byť už pri uvedení na trh trvalo spojený s lampiónom tak, aby sa neroztrhol ani neodtrhol, ak sa používa na zamýšľaný účel alebo predvídateľným spôsobom.

K odseku 2

Lampióny sú okrem iného známe aj ako lampióny želaní, nebeské balóny, lampióny Kong-Ming, lampióny pre šťastie, papierové lampióny, lietajúce lampióny alebo balóny pre šťastie. Iný názov lampiónu neovplyvňuje zákaz dovozu, uvádzania na trh a sprístupňovania na nemeckom trhu.

K § 3 (Zákaz dovozu, uvádzania na trh a sprístupňovania na trhu)

K odseku 1

Toto ustanovenie upravuje zákaz dovozu v zmysle § 2 ods. 9 zákona o bezpečnosti výrobkov, uvádzanie na trh v zmysle § 2 ods. 16 zákona o bezpečnosti výrobkov a sprístupňovanie lampiónov pripravených na použitie na nemeckom trhu v zmysle § 2 ods. 4 zákona o bezpečnosti výrobkov.

K odseku 2

V odseku 2 sa odkazuje na vymedzenie pojmu predaj na diaľku v článku 6 nariadenia (EÚ) 2019/1020. Článok 6 nariadenia (EÚ) 2019/1020 sa zameriava na ponuku koncovým používateľom. Podľa článku 3 ods. 21 nariadenia (EÚ) 2019/1020 „každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá má bydlisko alebo je usadená v Únii, ktorej bol výrobok sprístupnený ako spotrebiteľovi, mimo výkonu akejkoľvek obchodnej, podnikateľskej, remeselnej alebo profesijnej činnosti, alebo ako profesionálnemu koncovému používateľovi počas výkonu jeho priemyselnej alebo profesijnej činnosti“. Toto vymedzenie sa vzťahuje aj na výrobky podľa zákona o bezpečnosti výrobkov prostredníctvom § 2 vety 2 zákona o dohľade nad trhom a je širšie ako pojem spotrebiteľ. Znenie zabezpečuje, že ponuka nesmie byť adresovaná ani koncovým používateľom. Okrem toho sa autorizačný základ § 8 ods. 2 zákona o bezpečnosti výrobkov zameriava nielen na spotrebiteľské výrobky, ale na výrobky všeobecne.

K § 4 (správne delikty a trestné činy)

Nariadenie upravuje správne delikty a trestné činy.

K § 5 (nadobudnutie účinnosti)

Týmto ustanovením sa upravuje nadobudnutie účinnosti nariadenia.